

Z ČESKÝCH VLASTÍ

Povel Nebeský zemřel dne 18. února 1913. Zemřel jeden ze staré gardy idealistů, lidí buditelů a rozsevačů, kteří nekonají činy ohromující, ale kteří poetivně a do úmuru táhnou káru drobné práce národní a vzdělávací; jeden z těch, kteří nemají žádnou masku heroa, ale jejich působení naleznete všude a všude. Pavel Nebeský, narozený 1861, syn českého buditele Václava B. Nebeského a matky Fastrové, dcery hostinského od "Zlaté husy" z r. 1848, byl ve své činnosti hotovým Proteem: hehe, spisovatel, žurnalista, knihovník, přednášče, básník — a vše konáno s opravdovou láskou k osvětě a probuzení našeho lidu. K sympatičkému tomuto člověku přišel kde kdo, jednalo-li se o kulturní práci; a dobrá pro buditeckou povinnost vždy ochotný a neúnavný, byl i by ho to vysílalo, vždy ochotně svolil. Sta spolků, které chtěly se vykákat činností, požádalo Nebeského: šel a přednášel, v zimě, v létě, za nepohody, jen když zasil nějakou myšlenku. A na sta míst, hlavně do českých menších zase poslal jej Národní Jednoty a spolky, jichž byl členem a — Nebeský šel zase. Nebo kde jaký spolek potřeboval proslav ke své akademii neb představení, úvod ke hře a Nebeský opět psal neb přednášel. A při tom pracoval v knihovně a sbíral žurnalisticky jako věcka zprávy umělecké, které byly specialitou bývalých "Plzeňských Listů" — krátce v Plzni bylo vidět jeho práci na každém kroku. Poslední rok zastával úřad dramaturga v plzeňském městském divadle, kde byl všeobecně pro svoji dobrou, milou a vřídlnou povahu oblíben. Opakujeme: česká žurnalistika ztrácí v něm vzácného a sympatičného člena ze své idealistické družiny, jež dnes vymírá a za kterou těžko budeme shledávat náhradu. Zemřel dobrý člověk. Toto nejvyšší naše vyslovení řekne klade k rakvi Pavla Nebeského, k těm vysoké četným projevům smutku a lítosti, které pronášejí každý, kdo ho v životě potkal. Čest jeho jménu! "Směr."

jeuivre, jeho hlavním dílem životním, je dosud desítkami skladba románová "Naši"; v níž svému lidu a svému kraji vystavil nehybnou literární pomník, vytvořil v nich dílo ojedinělé i v literaturách světových. Desátý díl počíná právě vycházeti v "Květech". Pozdravujeme srdečně a vděčně našeho úctyhodného, svobodomyšlného šedesátinika v den vzácného jubilea životního: i pro jeho velké dílo literární i pro jeho práci žurnalistickou v "Národních Listech", ale také pro jeho ryzí slovanské srdce a jeho ušlechtilý charakter.

Podvysoké Listy.

Divky na středních školách v Čechách. — Není tomu dávno, co bylo dovoleno dívkám účastnit se vyučování na středních školách mužských a dnes už je privatistek na sta. Počet jich roste. Na českých středních školách chlapčeských je letos 1320 privatistek (v Čechách 809, na Moravě 511). Z českých gymnasií poměrně největší návštěvu vykazuje ústav na Mělníce. Ačkoliv má teprve I.—III. tř. (s dvěma pobočkami), dosáhl rekordů návštěvy privatistek počtem 33. V druhé řadě Beroun, rovněž teprve s I.—III. tř. 23. Postupně následuje Náchod 34, Kolín 31, Plzeň 28, Nemečský Brod 28, Slaný 25, Jindřichův Hradec 24, Nový Bydžov 24. Z moravských gymnasií největší návštěvu privatistek má Kyjov 28, Prostějov 22, Písek 21 atd. Z českých reálných největší návštěvu má Písek 35, Tábor 30, Louny, M. Boleslav a Nymburk po 25, Sušice 21, Pardubice 19, Kladno 19 atd. Na Moravě Hodonín 43, Kroměříž 43, Olomouc 26. Vel. Meziříčí 26, Uh. Brod 23, Prostějov 23 atd. Do I. tř. nejvíce započítáno na gymnasiu v Beouně a Mělníce — po 11. Na českých reálných má největší návštěvu I. tř. realky v Lounech — 8. Na divčích lyceích v Čechách je mimo Plzeň 1394 zákyv, v brněnské Vesně 301, celkem 1695. Navštěvuje tedy střední české školy celkem 3015 dívek.

Vystěhovalectví české na Východ. — Dle údajů Dr. Linbarta vystěhovalo se z Rakousko-Uherska do Spojených Států v letech 1901—1909 průměrně ročně 9430 Čechů proti 67,510 Němcům, 33,053 Slovákům a 29,610 Hrvatům a Slovincům. Vystěhovalectví české — nehledíme-li k Slovákům — jeví se cifrou poměrně malou. Vystěhovalectví české do ostatních zemí nemá však charakter bromadného pohybu obyvatelstva, nýbrž děje se rozptýlené. Máme sice kompletní kolonie v Rusku, v Hrvatsku, jinak jest však české osadnictvo po světě rozptýleno po jednotlivcích a rodinách. Jsou-li již poměry hospodářské v zemích koruny České a v celé Cislajtánii takové, že určitý počet českých lidí musí opouštět vlast, jest povinností vhodné organizace v národě, aby snažila se dáti české emigraci určitý směr a jednak usnadnití zakotvení českého člověka v cizině hospodářsky, jednak starati se, aby jeho čeství neutrpělo újmy. V dané chvíli vnučuje se nám přímo velitelky myšlenka připraviti se k tomu, aby smutná skutečnost českého vystěhovalectví svedena byla na slovanský Východ, po případě Jih. Vítězná válka Slovanů balkánských odzvědá do rukou bulharských a srbských nesmírné lány pudy jednak zcela panenské, jednak nejprimitivnějším způsobem obdělávané. Aby tyto nové dobyté provincie slovanské staly se půdou kulturní, jest tam potřebí především vzdělávaného a pokročilého zemědělství. Domácí zemědělci bulharští a srbské sami nestojí ještě na takovém stupni rozvoje, aby mohli opustiti svoje dosavadní působiště a oddati se kolonizaci nových území. K tomu jest způsobilo a povolání v první řadě rolnictvo české, majje nezpornou kvalifikaci odbornou a vedle toho i schopnost národnostně i jazykově přispůsobiti se v sekrátně dob novému prostředí. Také v Dalmatsku, Hrvatsku

a Slovansku i v Bosně-Hercegovině jest dosti místa pro českého zemědělce, neboť tam, kde sice emigrace jest tak strašná, jest tím více místa pro zemědělce vyzbrojeného moderními vědomostmi a jistým kapitálem. Český Femesník najde všude v městech celé jihovýchodní oblasti slovanské působiště nedotčené soutěží. Jako frapantní příklad uvádím, že ve Splitu, městě tak velikém, není dosud pořádného instalatéra. Čeští lidé budou vítáni. O jejich odbornou kvalifikaci není starosti. Více péče bude třeba při kontrole, by pod českým jménem nešli dolů dobrodruzi a lidé pochybných kvalit. O tom jsme již psali. Dnes obrátíme zřetel svůj k organizaci kolonizačního vystěhovalectví na Východ. Vlády obou států slovanských uvítají naše kolonizační snahy, neboť čeští lidé budou přímými i nepřímými učiteli obyvatelstva domáckého, i politicky sympatičným živlem. Jedná se jen o to, vytvořiti co nejdříve organismus, který vystoupil by ve styk s povolanými činiteli v Bulharsku a Srbsku a zjednal zde i tam podmínky a výhledy pro soustavou kolonizaci českou na Východě.

DROBNÉ ZPRÁVY.

* Před rokem utrpěl v Škodových závodech v Plzni 31letý ženatý dělník Karel Kučera úraz a stal se tím k práci neschopen. Do dnes však nedostalo se mu žádné podpory, tak že on, i jeho rodina trpí bídu. Neutěšený ty poměry dohnaly dělníka konečně k tomu, že vyplil v úmyslu sebevražděm lahvičku sublimatu a musil být dopraven do městské nemocnice. Po poskytnutí první pomoci byl Kučera k vlastní žádosti propuštěn do domácího ošetřování.

* Ve Skomelně u Rokycan pohrával si dělník Frant. Mulač z Bezděčova tak nejnepě s revolverem, že vyšla rána a projektil zasáhl 21letou manželku horníka Annu Uzloulovu do levé nohy. Zraněná byla dopravena do nemocnice v Plzni. Na neopatrného muže bylo učiněno trestní oznámení.

* Jedenáctiletý syn truhláře Koresě z N. Dvorů u Č. Budějovic šel v neděli do lesa nařezat si košiček. V lese našel na křoví jedovaté bobule, kterých, neznaje smrtelného jejich účinku, požil větší množství. Když vrátil se domů, přepaden byl krutými bolestmi bolestmi a dříve, než mohla mu býti poskytnuta vhodná pomoc lékařská, ve strašlivých bolestech skončil.

* Před nějakým časem utrpěl při sáňkování zák městského skoly Arnošt Reifner z Benešova těžké poranění na hlavě. Jsa pečlivě ošetřován, zotavil se mladík vůči- hledě, takže mohl opustiti postel. Leč sotva udělal několik kroků, zmocnila se ho závrať a on upadl tak nešťastně, že narazil hlavou na prkno u okna. V bezvědomí dopraven byl nešťastný mladík do děčinské nemocnice, kde svému zranění podleh.

* Před několika dny krácel po náměstí v Král. Hradci důstojník a proti němu mladík v plesovém úboru. Důstojník podíval se na něho a poznal v něm mladíka, který při demonstračních při odchodu vojska cíhlu ho zranil. Dal mladíka ihned zatknouti, který na to dopraven byl do vyšetřovací vazby.

* Anton Tyl, hostinský "U modré ráže" v Bubenči probuzen byl v noci podezřelým šramotem. Soudě, že to zlodějové jdou mu na trubky, ozbrojil se revolverem a vyšel na ulici. U okna do sklepa spatřil státi dvě tmavé postavy, jež považoval za zloděje. Vypálil tedy proti nim ránu z revolveru. "Nestřelejte, my jsme strážníci!" zvolal jeden z obou domnělých zlodějů, ale marně. Zbrklý hostinský vypálil ještě jednu ránu, již zasazen byl jeden ze strážníků do dolní čelisti. Zraněný strážník, Jan Bubník, dopraven byl do nemocnice, kdež mu střela z dánské vyřata a on propuštěn do domácího ošetřování. Na zřetěněho hostinského podáno trestní oznámení.

* Dne 9. února musil být odvezen rolník Sameš z Trenčína u Turnova do mladoboleslavské nemocnice za krutých bolestí v životě. Zde poskytnuta mu veškerá pomoc, ale nebylo mu to nic

platné, konečně po strašných bolestech dokončil. Hned po jeho smrti vyslovováno bylo nepokryté podezření, že se stal obětí zločinu. Vypravuje se, že minulého týdne vyslechl Sameš na čekání svoji ženu s jejím milencem, an se radili, že Sameše otráví. Sameš vyskočil proto z úkrytu a namířil svou pušku donutil zločinný párek, aby šel před ním k prvnímu radnímu, kdež se oba ku svému úmyslu přiznali. Na to odešli oba domů. Jak se zdá, brala nerozumná žena svůj úmysl vážně a provedla ho. Zemřelý pohřben byl za značné účasti sousedů na hřbitov v Trenčíně. Vnitřnosti jeho zaslány byly ku prozkoumání do Vídně a dle dobrozdání lékařské fakulty bude zavedeno vyšetřování, kterým se zjistí, kolik jest v této historii skutečnosti a kolik fantazie.

* Dne 13. února, odešla v Ml. Buceích ve viněné prádelně Faltisové zaměstnaná dělnice Marie Gallová do práce, ponehavši svého tři a půl roku starého synka v uzamčeném bytě bez dozoru. — Když se o 4. hodině odpolední vrátila, nalezla byt plný kouře a dítě mrtvé ležeti pod stolem. Přivolaný lékař mohl jediné konstatovati smrt. Nešťastí zaviněno bylo tím, že z kamen vypadl žhavý uhlík do odpadků pazdří, které se vzňaly. Hořeni jich vyvlnulo se tolik kouře, že uzamčený, hoch v malé chvíli se udusil.

* Po silných mrazech a sněžové chumelenici nastala v Krušnohorskku zeela jarní pohoda. Kdežto na horách leží ještě spousty sněhu, raší již v údolích stromové a obilí na polích osětých na zimu pěkně se zelená. Počasí je v Krušnohorsku letos velmi proměnlivo a příroda svými rozmáry již ze vytrstala zdejší horaly. Zima uhostila se v Krušných Horách velmi záhy. Kolem Kraslic a Jáchymova již v říjnu zapadly sněhem brambory a obilí. Před Novým rokem dostavila se zase obleva a tu teprve na Horách byly — pozdní žně. O Sylvestru a Novém roce sklizen byl z polí zbytek ječmene a ovsu a dobývány brambory. Jak vypadalo obilí, které 9 neděl leželo pod sněhem, lze si snadno představit. Náhlé proměny počasí předsí též rušivě na dolování. Časté zátopy a vnikání vody hluboko do rozmrzlé půdy činí práci v dolech ještě nebezpečnější.

* Polieejnímu komisařství v Mor. Ostravě byl v těchto dnech dodán asi 13letý hoch, podezřelý z krádeže hodinek. — Vyšetřováním vyšly na jeho okolnosti, které jsou hrozným obrazem bídý průmyslového města. Otec hochův pracuje na dole, matky nemá, starší sestra jest pro veřejné násilí uvězněna, mladší osmiletá leží nemocná a hoch jediný o ni pečoval. Otec se o rodinu nestaral a tak děti žily ve strašné bídě. Živily se po většinu jen jakousi bramborovou polévkou, kterou hoch sám vařil. Rodina bydlí v polozbořeném sklepě, všecken nábytek její spočívá ze dvou prohřávaných postelí, v nichž jsou hadry místo slamníku a malého stolu. Uprostřed dupěte, sloužícího za byt, jest díra, které se užívá jako záchodu. — Obě děti nemají vůbec šatů, jsou jen oblečeny v jakési hadry, spojené pouze špendlíky. V poslední dva dny obě děti vůbec nejedly, hoch proto šel a ukradl hodinky, aby sobě a nemocné sestře opatřil chleba. Policie, které byl nezletilý hoch předán k potrestání, uznala, že jednal pod neodolatelným nátlakem a nepotrestala jej, naopak učinila kroky, aby děti byly nějak zaopatřeny a zadržány před zkázou tělesnou a mravní.

* V noci na 20. února vypukl na půdě hotelu Stadt Karlshad v Oberwisenthalu požár, který uchrávil za krátko celou střešbu budovy, nalézáje v seně na půdě složeném hojnou potravu. Zničena byla celá střešba, ha i šat podkrovní, a když sřítli se strop sálu, zničen ohněm i tento. Jako podezřelý se zřehstvi zatčen syn jednoho tauného měřáka. Soudí se, že tým mladík založil také požár v radničním sklepě, který zřítel nedávno a při něm padl v obět dravému žilvi i život syna majitelky sklepa, Zeller.

Přestěhoval se

Dr. J.W. NOVÁK
český
zubní lékař
přestěhoval se do
Karbach Blk.
15. a Douglas ulice
čís. pokoje 106.
Rohová místnost na druhé podlaží nad Ryan Jewelry Co. Tel. v úřadovně: Douglas 5077.
Tel. residence, 915 William ul., Douglas 6019.

Sdružení českých lékařů

v Omaze a South Omaze

DR. ŠRÁMEK J. M., sev.-záp. roh 8. a Hickory ul. Telefon Douglas 6645.	DR. ŠIMÁNEK G. F., 1262 již. 13. ul., Omaha. Operacím se věnuje zvláště pozor.
DR. KOUTSKÝ JOHN W., 405 sev. 24. ul., So. Omaha. Telefon South 142.	DR. KÁLAL F. J., 627 City National Bank, proti Bennetovu obchodu. Telefon Douglas 1781.
DR. NĚMEC CHAS. J., 1316 William ul., Omaha. Telefon Douglas 2317.	DR. SWOBODA LOUIS, 301 Paxton Blk., Omaha. Telefon Douglas 897.

My shora uvedení lékaři dle pravidel lékařské etikety, nejdůrazněji odsuzujeme veškeré ohlašování kteréhokoliv lékaře sebe sama v kterýchkoliv časopisech svými pacienty, necht už je to jakýmkoliv způsobem, ať ve zprávách místních nebo osobních.

Pozor na zrak!

Skla na oči připravujeme dle nejnovější metody. Máte-li slabý zrak, neodkládejte, bude to jen ku Vašemu prospěchu.
Boleři hlavy, závrat odstraní často dobře přizpůsobené brýle.
Tisíce lidí jsme uspokojili. Cený mírně. 28 tf

A. Cecha & Oldřich Cecha,
registrovaní
čeští optikové
1248 So. 13. Street, Omaha

MACH & MACH'
ZUBNÍ LÉKARI.
3. poschodí, Paxton Blk., roh 16. a Farnam ulice
Tel. Douglas 1988. Ind. Phone A-1988.
OMAHA, NEB. 6417
Nejlepší zubní lékařská škola ve středozápadě. Nejmodernější pomůcky. Práce prvotní třídy. Cený mírně.

SEVERO-NĚMECKÝ LLOYD

BALTIMORE - BREMEN

Velké, moderní, dvoukroubové jednokajutové parníky. Pohodlní bez přepychu. Lahodná jídla.
Vechny kajuty uprostřed lodi. Naprostá bezpečnost.
Bezdrátová telegrafie. Podmořské signály.

Přiměřené ceny:

Druhá kajuta.....	\$57.50
Třetí kajuta.....	\$35.00
Pouze na "Rhein", "Main" a "Neckar".	
Mezipalubí.....	\$33.00

Když jedete navštívit starý dímov v Čechách, jeďte přes Baltimore.
Když posíláte pro své příbuzné neb přátely, by přijeli do Ameriky z Čech, kupte jim vyplacené lítky přes Baltimore.
O úplné podrobnosti požádejte:

A. SCHUMACHER & CO.,
General Agents,
BALTIMORE,
aneb jejich zástupce v celých Spojených Státech.

H. CLAUBENIUS & CO.,
General Western Agents,
CHICAGO.

Frank Svoboda
Umělecký závod

POMNÍKOVÝ

Největší
sklad pomníků
ve Spojených Státech

1215-26 So. 13th Str.
OMAHA, NEB.

Phone:
Office: Douglas 1872.
Residence: Douglas 5216.

NOŽKY "Lucky Grip", seřepí pro každou domácnost s předplatným za POKROK seš Veslov za 40platek 30c.